

Mødereferat

Den 9. juli 2007

Informationsmøde om nyt regnvandsbassin ved Brabrand Sø

Mødedato: Den 3. juli 2007
Mødetid: Kl.: 15:00
Mødested: Naturcenter Sølyst, Louisevej 100, 8220 Brabrand
Deltagere: Claus Møller Pedersen (CMP) Århus Kommune
Anne Laustsen (AL) Århus Kommune
Jes Vollersen (JV) Ålborg Universitet
Flemming Mandrup Hansen (FMH) Krüger A/S
Lone Gyldenløve Larson (LGL) Krüger A/S
Repræsentanter fra myndigheder og interesseorganisationer
Beboere på Rørsangervej og Sivsangervej
Fraværende: Nogle afbud fra borgerne grundet ferie
Kopi til: Samtlige indbudte

Århus Kommune

Vand og Spildevand
Teknik og Miljø

Plan og Projekt

Bautavej 1
8210 Århus V

Sagsnr.: MIL/05/00208-25

Journalnr.: AHA

Sagsbeh.: Anne Laustsen

Telefon: 8940 1800

Direkte: 8940 4565

Telefax: 8940 4964

Tid og sted for næste møde:

Mødet gentages torsdag den 23. august kl.: 15:00 på byggepladsen.

E-post: vand@aarhus.dk

Direkte: al@mil.aarhus.dk

www.aarhuskommune.dk

Vand og Spildevand havde inviteret til mødet ved udsendelse af skriftligt materiale til interesseorganisationer og naboer. I alt 27 mødte op.

Dagsorden

1. Velkomst.
2. Hvorfor skal vi lave et regnvandsbassin her m.m.
3. Hvad der skal laves helt konkret.
4. Følgegruppe til projektet.
5. Gåtur til lokaliteten for bassinet.

1. **Velkomst ved CMP**

Kort introduktion af mødets program:

Hvorfor skal vi lave et regnvandsbassin lige her, inddragelse af vores indsats de forrige og kommende år for at bedre vandkvaliteten i Brabrand Sø. (AL)

Hvad der skal laves helt konkret og hvad det er vi forsøger at opnå med det nye koncept. (JV)

Tilhørerne vil i slutningen af mødet få mulighed for at tilmelde sig en følgegruppe, der løbende orienteres om projektets udvikling. Dette tilbud gælder også borgere, der var forhindret i at deltage i mødet. Mødet afsluttes med en gåtur ned til lokaliteten.

Der var nogen kritik af det valgte tidspunkt for mødets afholdelse (sommerferieperiode). Det blev foreslået at informationsmødet gentages efter ferien.

Informationsmødet afholdes

torsdag den 23. august kl.: 15:00

på byggepladsen.

CMP oplyste, at der ville blive udarbejdet et referat af mødet. Dette sendes til alle, der var inviteret til mødet.

2. **Hvorfor skal vi lave et regnvandsbassin lige her, inddragelse af vores indsats de forrige og kommende år for at bedre vandkvaliteten i Brabrand Sø ved AL**

Hvorfor ? Udledningen af næringssalte til Brabrand Sø ønskes nedbragt for at forbedre vandkvaliteten.

Tidligere tiltag:

- Oprensning af Brabrand Sø og oprettelsen af Årslev Engsø som begge medfører fjernelse af fosfor.
- 4 nye regnvandsbassiner ved Voldbækken (Skjoldhøjskilen) har forbedret vandkvaliteten i voldbækken. Rekreativt område.

Kommende tiltag: Vand og Spildevand investerer i de kommende år 340 mio. kr. i kloaksystemet for at forbedre den hygiejniske vandkvalitet i Brabrand Sø, Århus Å og de bynære havneområder. Bl.a. følgende tiltag:

- I Brabrandområdet er tiltag under vurdering.
- Et bassin ved Carl Blochs gade.
- Udbygning af Åby renseanlæg.

Det nye regnvandsbassin ved Brabrand Sø skal rense regnvandet fra store dele af Gellerup samt City Vest og Silkeborgvej. Mens regnvandet i dag løber direkte ud i Brabrand Søen, vil det fremover blive ledt igennem det nye bassin. Bassinets funktion er primært at fjerne stoffer fra regnvandet, som f.eks. fosfor.

Tidsplan:

1. Landzonetilladelsens klagefrist udløber 25. juli 2007
2. Arkæologisk undersøgelse starter ca. 1. august 2007
3. Opstart af anlægsarbejde medio august 2007
4. Afslut af anlægsarbejde ved udgangen af 2007

Spørgsmål: Er det samme type bassin, som nede ved Skambækken (Varna)?

Svar: Dette er ikke tilfældet, da bassinet ved Skambækken er til blandet spildevand og regnvand (fællesvand). Generelt udføres bassiner til fællesvand som lukkede betonkonstruktioner. Bassiner til separat regnvand udføres som åbne jordbassiner, ofte som i dette tilfælde som en sø tilpasset omgivelserne. Regnvandsbassinet her er en ny måde at anlægge et regnvandsbassin på i forhold til de traditionelle, som er etableret ved Voldbækken.

Spørgsmål: Vil der være rotter?

Svar: Rotter lever ikke i regnvandssystem, men kun i spildevandssystemer eller fællessystemer, hvor der spildevand til stede. På grund af mangel på føde er der ikke rotter tilstede i regnvandssystemer og derfor heller ikke i/ved regnvandsbassiner.

Spørgsmål: Lugtgener?

Svar: Der vil ikke forekomme lugt fra bassinet, da det kun er regnvand og der sker en gennemstrømning (vandudskiftning) fra indløb til udløb. Miljøet i og ved bassinet kommer til at ligne Brabrand Sø's.

Spørgsmål: Hvor kommer vandet fra?

Svar: Regnvandet kommer primært fra Brabrand boligforening og City Vest samt oplandet deroppe omkring. Den eksisterende ledning ændres der ikke på andet end det ledes igennem en lille sø inden udledning til Brabrand Sø. Der laves kun en ny ledning, som leder vandet ind i regn-

vandsbassinet. Den eksisterende ledning løber lige forbi, hvor bassinet skal ligge.

Spørgsmål: Bliver der mere regnvand?

Svar: Der forventes ikke en øget regnvandsmængde fra området. Der er ingen aktuelle planer om ændring af det eksisterende regnvandssystem i området. Dog kan klimaændringerne medføre mere regn. Det tages der højde for ved nye anlæg af ledninger. Hvis der ved ekstreme regnskyl kommer mere vand end systemet kan klare, vil det overbelaste systemet i selve oplandet, og ikke ved bassinet. Oplandets størrelse er ca. 55 ha.

Spørgsmål: Skal bassinet udvides?

Svar: Det er ingen planer om en fremtidig udvidelse af bassinet.

Spørgsmål: Hvordan fjerner bassinet fosfor?

Svar: Fosfor i regnvandet binder sig til planterne og til det jernberigede bundsediment.

3. Hvad der skal laves helt konkret og hvad det er vi forsøger at opnå med det nye koncept ved JV

JV gennemgik bassinets opbygning og funktioner og svarede undervejs på spørgsmål fra tilhørerne.

Regnvand er ikke rent, det indeholder bl.a. en lille mængde fosfor som øger algevækst i Brabrand Sø. Brabrand Sø (søer i det hele taget) er meget følsom overfor fosfor.

Næringssaltene medvirker til eutrofiering (opblomstring af alger). En af faktorerne er fosfor, hvor en anden faktor er temperatur. Højere temperaturer giver øget vækstbetingelser.

Regnvandsbassinet skal fungere som en naturlig forbehandling af regnvandet fra oplandet inden det ledes ud i Brabrand sø.

Der blev forevist en video af modellering af hvordan bassinet vil se ud i landskabet – set fra forskellige vinkler.

Spørgsmål: Oprensning af bassin?

- Svar:** Bassinet skal oprenses med mellemrum, formentlig efter 10-20 år pga. sandaflejringer. Der vil dog blive etableret en sandfangsbrønd længere oppe i regnvandssystemet, som vil tilbageholde det meste af sandet inden det når bassinet.
- Spørgsmål:** Bliver køerne der?
- Svar:** Køerne vil vende tilbage på arealet når anlægsarbejdet er slut. Køerne må gerne opholde sig ved bassinet, der bliver som en lille sø. Et rekreativt område – ligesom området ved Skjoldhøjskilen. Der vil blive et lille plateau rundt om søen, hvor der vil blive sået græs. Der bliver ikke tale om en befæstet sti, men om "kronen" på en lav vold rundt om søen.
- Spørgsmål:** Hvad vil der ske i måleperioden indtil 2009?
- Svar:** Måleinstrumenterne vil blive installeret under terræn i bygværker, hvor de vil blive tilset 2 gange om måneden. Der vil endvidere blive installeret måleudstyr ude i selve søen. I forsøgsperioden vil der løbende blive udtaget vandprøver.
- Spørgsmål:** Vil vandmængden fra udløbsledning blive mindre?
- Svar:** Det meste af vandet vil blive fjernet fra det eksisterende regnvandsudløb og ledt gennem bassinet. Udløb fra bassinet sker i den vestlige ende til et mindre vandløb på den anden side af Brabrandstien. Der vil ikke ske nogen ændring i den daglige vandmængde i vandløbet. Under regnskyl vil der komme lidt mere vand end normalt. Bassinet er dimensioneret således, at regnvandet 5-6 gange om året vil løbe over en kant i reguleringsbygværket (indløbet til bassinet) og direkte ud i Brabrand Sø igennem den eksisterende udløbsledning. Hvert 10. eller 20. år forventes bassinet at blive overbelastet, så vandet løber over kronen (bassinkanten) og ud over Brabrandstien mod Brabrand Sø.
- Spørgsmål:** Vil det lille vandløb blive oprenset?
- Svar:** Det ligger der umiddelbart ingen planer for. Afløbet fra bassinet vil ikke belaste vandløbet hydraulisk.
- Spørgsmål:** Beplantning af bassinet og ved bassinet?
- Svar:** Eksisterende beplantning f.eks læhegn ved Brabrandstien berøres ikke. Der vil ske beplantning ude i søen med tagrør i den ende, hvor sandfilteret etableres og små poldere (øer) beplantet med Sø-kogleaks, samt gule og hvide åkander. Der bliver ingen beplantning langs kanten af bassinet. De valgte planter findes i forvejen, og ved Brabrand Sø.
- Spørgsmål:** Effektiviteten af bassin?

Svar: Bassinet forventes at fjerne godt 95 % fosfor, hvor et traditionelt regnvandsbassin fjerner 60 % fosfor.

Spørgsmål: Vil jernet i bassinet påvirke Brabrand Sø?

Svar: Jernet på bunden af bassinet vil ikke blive opløst i vandet, da dette kun sker ved iltfattige forhold. Bassinets beskedne vanddybde og gennemstrømningen (vandudskiftning) forventes at sikre et tilpas stort iltindhold, der forhindrer jernet i at jernet opløses i vandet. Skulle det alligevel ske, vil jernet blive holdt tilbage i sandfiltrene, på samme vis som jern bliver fjernet fra drikkevand i vandværkerne. Der vil blive doseret nyt jern i bassinet. Mængden doseres efter måling af vandets indhold. De 3 sandfiltre er lige store og er beregnet til at klare belastningen fra bassinet hver især. De 3 forskellige udformninger er med i forsøget for at se, hvilke typer der fungerer bedst.

Spørgsmål: Stien langs kanten af bassinet?

Svar: Der er ikke tale om en egentlig sti, men om et plateau med græs, som sikrer det muligt at gå langs bassinkanten. Der vil ikke blive direkte stiadgang fra Brabrandstien. Men interesserede vil være velkomne til at se nærmere på bassinet fra plateauet.

Spørgsmål: Skal jorden være bar ved bassinet?

Svar: Der vil blive sået græs på kanten af bassinet. Der vil ca. blive udlagt 30 cm muld og sået græs.

Spørgsmål: Får køerne adgang til vandet i bassinet?

Svar: Det vil gøre resultaterne af målingerne unøjagtige, hvis køerne har direkte adgang til vandet og evt. tilfører næringsstoffer. Derfor vil der nok blive sat et dyrehegn op langs bassinet.

Spørgsmål: Vil bassinet blive fjernet efter 2009?

Svar: Resultatet af dette forsøg, den viden der indhøstes, vil blive brugt til at forbedre miljøet og få mest muligt ud af hver investeret krone. Bassinet vil ikke blive fjernet. Det er endnu ikke afgjort om måleudstyret fjernes. Uanset udfaldet af projektet vil bassinet på sigt som minimum fungere som et traditionelt regnvandsbassin og dermed sikre en fjernelse på 60 %.

Spørgsmål: Adgangsvejen for maskinerne i byggeperioden?

Svar: Den eksisterende sti vil blive anvendt som kørevej. Den vil ikke blive afspærret i anlægsperioden. Stien skal først og fremmest bruges til at brin-

ge maskiner til arbejdsstedet og i forbindelse med levering af præfabrikerede brønde/bygværker. Der skal ikke bortkøres jord fra området. Stien bliver som det er normal praksis reableret efter endt anlægsperiode. Anlægsarbejdet vil blive udført af Per Arsleff A/S.

Spørgsmål: Vil det gamle renseanlæg blive fjernet?

Svar: Kun de dele af anlægget der ligger i vejen for det nye bassin vil blive fjernet. Et eksisterende overløbsbygværk og spildevandsledningen i marken bliver liggende med uændret funktion.

Spørgsmål: Hvordan vil EU-kronerne blive brugt?

Svar: De bliver fordelt iht. projektparternes udgifter. Størstedelen af EU-tilskuddet går til de kommunale partnere, der har udgifterne til anlægsarbejdet. Det er stor prestige i et EU-støttet projekt af denne karakter.

Spørgsmål: Er bassinet vedtaget og bliver det til noget?

Svar: Bassinet vil blive udført medmindre der indkommer en relevant klage indenfor klagefristen tilknyttet landzonetilladelse.

Spørgsmål: Vil der blive udlagt fiberledning som forbindelse til måleudstyret?

Svar: Det vil formentlig være nok med en telefonledning.

4. Følgegruppe til projektet

Følgegruppen vil få mulighed for følge med i resultaterne på projektet til og med afslutningen på projektet i 2009.

På mødet meldte følgende sig som deltagere i følgegruppen:

- Jørgen Mikkelsen, Rørsangervej 16, 8220 Brabrand
- Danmarks naturfredningsforening, v/Formand Søren Højager, Mejløvænget 4, 8381 Tilst
- Kjeld Stormskær Jensen, Rørsangervej 21, 8220 Brabrand
- Steen Ballund, Rørsangervej 10, 8220 Brabrand
- Friluftsrådet, Århus Bugt, v/Formand Ole Bøgh Vinther, F. G. E. Rostrups Vej 16, 8000 Århus C
- Birthe Krøis Steffensen, Sivsangervej 11, 8220 Brabrand
- Naturcenter Sølyst v/Bjarne Golles
- Natur og Miljø v/Gitte Norman Andersen

5. Gåtur ned til lokaliteten for bassinet

Fremvisning og uddybende forklaringer på stedet.

Omtrent en tredjedel af de fremmødte deltog i inspektionen af bassinlokaliteten. Her blev bassinets størrelse anskueliggjort. Endvidere kunne deltagerne ved selvsyn konstatere, at bassinet ikke vil udgøre nogen hindring for udsigten over Brabrand Sø, fra ejendomme på Sivsangervej og Rørsangervej.

Bassinets kronekant vil ligge i kote 4,0 m. I tørvejr vil vandspejlet i bassinet være i kote 3,25 m. Brabrandstien ligger godt halvanden meter lavere. Det vil således ikke være muligt at se vandspejlet i søen fra Brabrandstien. De nærmeste ejendomme på Sivsangervej og Rørsangervej ligger højere end kote 7-8. Vandspejlet i Brabrand Sø står normalt ca. i kote 0,7 m.